

Termoinfo #1²⁰¹¹

Štvrťročník spoločnosti Dalkia a.s.
o teple a tepelnom hospodárstve

EDITORIÁL

Vincent Barbier
generálny riaditeľ
Dalkie a.s.

Vážení klienti, milí partneri,
s radosťou Vám prinášame ďalšie
pestré číslo Termoinfa.

Prostredníctvom nasledujúcich stránok sa budete môcť presvedčiť, že naše aktivity na Slovensku neustále rozvíjame.

Dovoľte pár slov k aktuálnej téme posledných dní - k privatizácii teplární na Slovensku. Vláda potvrdila svoj zámer predat' spomínané podniky a Dalkia bude samozrejme jedným zo záujemcov o ich kúpu.

Privatizácia pre nás predstavuje zúročenie dlhoročných skúseností a poznatkov, ktoré sme v rámci krajín strednej Európy získali pri podobných projektoch. Privatizácia teplární je pre nás príležitosťou napredovať a získavať nové možnosti spolupráce. Radi by sme zoskupili nákup energií s dôrazom na využívanie zmiešanej palivovej základne. To by bolo výhodné z hľadiska hospodárenia nielen pre nás, ale aj pre našich aktuálnych partnerov a klientov.

Na privatizáciu sme boli pripravení už v roku 2006. Vtedy sa štát napokon rozhodol teplárne nepredať. Aj dnes sme pripravení vypracovať seriózne štúdie šiestich rôznych teplární. Na privatizáciu sme zúčastní viacero spoločností a my vynaložíme všetko úsilie a odborné znalosti na to, aby sa rady čitateľov Termoinfa rozrástli.

Príjemné čítanie!

TÉMA

Rok 2010 z pohľadu spotreby tepla a teplej úžitkovej vody

Skončenie kalendárneho roka znamená pre nás, dodávateľov tepla, aj prípravu a realizáciu ročného vyúčtovania tepla a vody. Ekonomické výsledky sú rozhodujúce pre kalkuláciu výslednej ceny tepla, a teda aj pre ročnú fakturáciu tepelnej energie na vykurovanie a prípravu teplej úžitkovej vody.

Pre ročné vyúčtovanie tepla sú dôležité aj údaje o ročnej spotrebe vody u konečných spotrebiteľov. Tie slúžia ako indikatívny údaj na rozdelenie teplej úžitkovej vody (TÚV) meranej v mieste prípravy, samozrejme, ak je takéto miesto spoločným miestom odberu.

bol spôsobený oveľa chladnejším počasím v prvom aj v poslednom štvrťroku 2010 v porovnaní s rokom 2009.

Spotreba teplej úžitkovej vody v roku 2010

Teplú vodu šetrili v minulom roku ľudia viac ako v roku 2009. V niektorých prípadoch klesla spotreba teplej vody až na hygienické minimum. V priemere sme zaznamenali 3%-ný pokles v predaji teplej vody a 2,5%-ný pokles v predaji tepla na prípravu teplej vody.

Výsledky spotreby tepla za rok 2010

V roku 2010 sme v porovnaní s rokom 2009 znamenali nárast celkového odberu tepla v priemere o 7 %. Výšku spotreby tepla ovplyvňujú okrem klimatických podmienok aj racionalizačné opatrenia, preto aj percento nárastu spotreby jednotlivých objektov je rozdielne. Tento nárast

(pokračovanie na str. 3)

PREDSTAVUJEME

Zelená energia pre budúcnosť

Pojem obnoviteľné zdroje energií je možno pre mnohých z nás nejasný. Preto sme sa o tom, ako nám môžu obnoviteľné zdroje energií pomôcť a nakoľko ich na Slovensku využívame, porozprávali s manažérkou pre obnoviteľné zdroje energie spoločnosti Dalkia Martinou Trenčanovou.

Čo znamená energia z obnoviteľných zdrojov pre odberateľov energií, teda pre firmy a pre konečných užívateľov – obyvateľov domov?

Predovšetkým stabilitu dodávok, úspory a v prípade napr. biomasy aj stabilnejšiu cenu energií. Projekty využitia biomasy tiež prispievajú k rozvoju nových aktivít a tvorbe udržateľných pracovných miest na regionálnej úrovni.

Prečo by sa na využitie obnoviteľných zdrojov energie mali orientovať dodávateľ energií?

Orientácia na obnoviteľné zdroje energií je predovšetkým o nezávislosti a stabilite dodávok. V budúcnosti pôjde aj o stabilnejšiu cenu energií a dostupnosť lokálnych zdrojov. Vďaka zavádzaniu nových technológií dochádza aj k ich zlepšovaniu, zlacňovaniu a k zvyšovaniu ich efektivity. V neposlednom rade prispievajú obnoviteľné zdroje energií aj k diverzifikácii rizika a k rozšíreniu portfólia dodávok energií. Cielené pestovanie biomasy na energetické účely vytvára pracovné miesta, umožňuje využitie menej úrodných plôch, nevhodných na produkciu potravín a celkovú kultiváciu krajiny.

Ako je na tom Slovensko v porovnaní s ostatnými krajinami EÚ pokiaľ ide o využitie obnoviteľných zdrojov energií?

Súčasný podiel obnoviteľných zdrojov na hrubej konečnej energetickej spotrebe SR predstavoval v roku 2009 7,4 %. V prevažnej miere išlo o energiu vyrobenú vodnými elektrárnami. Slovensko chce do roku 2020 zvýšiť tento podiel na 14 %.

Kde vidíte priestor pre rýchlejšie využitie obnoviteľných zdrojov energií na Slovensku?

Najmä v efektívnom využívaní eurofondov na investície do technológií. Tu vidím veľký priestor najmä pre bytové spoločenstvá a verejný sektor. Tie môžu – na rozdiel od súkromného sektora, kde je podpora väčšinou maximálne 50 % - získať podporu až do výšky 95 % investícií.

Najväčší potenciál na Slovensku má práve biomasa. Okrem pozitívnych vplyvov na životné prostredie znižovaním emisií CO₂ má tiež ekonomický a sociálny prínos, pretože využíva lokálne zdroje a podporuje tak tvorbu trvalo udržateľných pracovných miest, napr. aj v refazci zásobovania palivom. Takýto prínos, predovšetkým na vidieku, je jednou z možností ako zapojiť do refazca výroba – predaj – distribúcia aj ekonomicky slabšie regióny Slovenska, najmä tie, s vyššou mierou nezamestnanosti.

Aká je v tejto oblasti slovenská legislatíva v porovnaní s ostatnými krajinami EÚ? Kde sú pozitíva a kde vidíte rezervy?

Systém podpory obnoviteľných zdrojov energií vyplýva z národných cieľov, ktoré si jednotlivé krajiny stanovili do roku 2020. Na Slovensku je prevádzková pomoc legislatívne zabezpečená (Zákonom č. 309/2009 a Zákonom č. 609/2007). Na investície do technológií možno žiadať o finančnú podporu z viacerých finančných mechanizmov. Výroba „zeleného“ tepla však priamo podporovaná nie je.

Rok 2010 z pohľadu spotreby tepla a teplej úžitkovej vody

Legislatívne pravidlá by mali byť stanovené s víziou pre budúce roky. Získavanie energie z biomasy je proces, ktorý je finančne veľmi náročný a má dlhšiu dobu návratnosti. Preto je stabilné legislatívne prostredie a spravodlivý systém podpory pre investorov i klientov nevyhnutnosťou.

Aká je stratégia Dalkie práve vo využívaní týchto zdrojov energie a aké sú jej ďalšie plány?

Dalkia má reálnu koncepciu využitia zelenej energie vrátane zabezpečenia stabilných dodávok. V tejto oblasti spolupracujeme s Lesmi SR ako so strategickým partnerom na dodávky biomasy, ale aj s výskumnými ústavmi a univerzitami (napr. s Technickou univerzitou vo Zvolene, Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou v Nitre, či Národným lesníckym centrom).

Dalkia má záujem rozširovať svoje aktivity, a to aj v oblasti využívania obnoviteľných zdrojov energie. V tejto oblasti patrí Dalkia k spoločnostiam, ktoré udávajú trendy. V rámci svojich aktivít máme ambiciózný cieľ: do roku 2020 chceme zvýšiť podiel energie z obnoviteľných zdrojov na 20 %. Chceme zdôrazniť, že najmä biomasa vyžaduje dostatok skúseností na to, aby bola prevádzka energetických zariadení čo najúčinnnejšia a pre klienta maximálne prínosná. Dalkia nielen účinne podporuje svojich partnerov a klientov pri získavaní finančných prostriedkov na výstavbu prevádzok, ktoré zelenú energiu vyrábajú, ale následne zabezpečuje aj efektívnu prevádzku takýchto zariadení. Ako príklad môžeme spomenúť projekt výstavby biomasového kotla v meste Vrábľa. Až 95 % financií získalo mesto Vrábľa – aj vďaka podpore zo strany Dalkie – z tzv. Nórskeho fondu. Vlastníkom biomasového kotla je teda mesto. Efektívnu prevádzku kotolne a zásobovanie biomasou (od Lesov SR) zabezpečuje na základe dlhodobej nájomnej zmluvy Dalkia.

Pôsobíte v niekoľkých asociáciách obnoviteľných zdrojov energie.

Aké asociácie na Slovensku pôsobia a v čom sú prínosom pre odvetvie energetiky?

Ide predovšetkým o pracovné skupiny zamerané na podporu obnoviteľných zdrojov energie, najmä biomasy. Tie spájajú tvorcov legislatívy, prevádzkovateľov energetických zariadení, výrobcov biomasy, dodávateľov technológií a vďaka tomu prinášajú komplexný pohľad na súčasné prostredie. Dalkia prispieva k práci asociácií a pracovných skupín podnetmi a návrhmi napríklad v oblasti legislatívy. Vhodné legislatívne prostredie je totiž pre realizáciu projektov využitia zelenej energie rozhodujúce. Snahou je, aby boli vytvorené spravodlivé podmienky pre projekty využitia obnoviteľných zdrojov energie s prínosom pre všetky strany.

Zuzana Krenyitzká

(dokončenie zo str. 1)

Zákon stanovuje, že teplá voda musí byť na výtok u konečného užívateľa pripravená v normovanej teplote, a to bez ohľadu na množstvo a intenzitu odberu vody. Postupný pokles spotreby teplej vody sa preto nepriaznivo prejavuje v hospodárnosti. V tejto súvislosti opätovne dávame do pozornosti - najmä konečným spotrebiteľom požadujúcim 24hodinovú prípravu a dodávku teplej vody, že minimálny odber teplej vody znamená nevhodný a podstatne drahší ohrev vody pre všetkých užívateľov bytov a nebytových priestorov.

Platby za teplo

Po uskutočnení koncoročných odpočtov spotreby vody u konečných spotrebiteľov sa v ročnom vyúčtovaní rozdeľuje teplá úžitková voda v inom pomere ako v priebehu roka. V tomto novom pomere sa rozdeľ aj teplo na prípravu teplej vody. Ďalším rozhodujúcim faktorom na vykonanie ročného vyúčtovania je aj výsledná cena tepla. Tá môže byť (na základe skutočných oprávnených nákladov) nižšia ako cena stanovená regulačným úradom. Ak je výsledná cena tepla nižšia, dodávateľovi vzniká povinnosť vystaviť dobropis na čiastku vypočítanú z cenového rozdielu medzi cenou maximálnou a cenou skutočnou (výslednou) a tento rozdiel poukázať na účet odberateľa.

Už sme spomínali, že nepriaznivé klimatické podmienky sa podpísali na vyššej spotrebe tepla. V prípade platieb by však priama úmera nemala platiť. Ceny tepla boli totiž v roku 2010 vo väčšine prípadov nižšie ako v roku 2009. A tak vo vzťahu správca a konečný spotrebiteľ ne-

predpokladáme taký percentuálny nárast vo výsledných sumách aký sme spomínali pri náraste spotreby tepla. Summa summarum: hoci koneční spotrebiteľia spotrebovali viac tepla (v porovnaní s rokom 2009), dopad na celkovú platbu je eliminovaný nižšou cenou tepla.

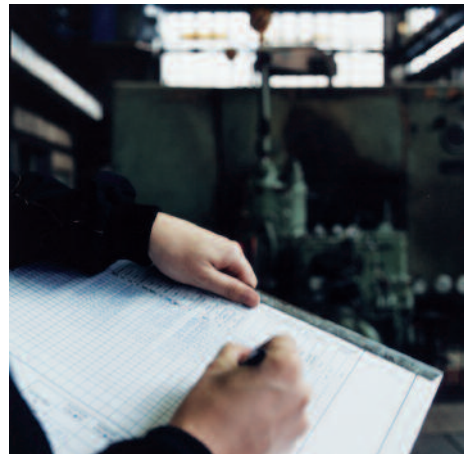
A keď sme pri konečných spotrebiteľoch: výsledok vyúčtovania, ktoré vykoná alebo zabezpečí správca, závisí od nastavenia výšky zálohových platieb, pomeru základnej a spotrebnej zložky, ale aj správania sa konečných spotrebiteľov. Výšku platby za teplo ovplyvňujeme ako koneční spotrebiteľia používaním termoregulácie v jednotlivých miestnostiach bytu, nárokmi na tepelnú pohodu a samozrejme aj platobnou disciplínou v priebehu roka.

Aký bude rok 2011?

Nový rok priniesol niekoľko legislatívnych zmien, ktoré majú priamy dopad na nárast cien tepla. **Ceny tepla pre rok 2011 sa voči roku 2010 zvýšili v priemere o 7 %.**

Cena plynu určeného na výrobu tepla pre domácnosti vzrástla od januára 2011 v priemere o 6 %. Plyn pritom predstavuje až 70 % všetkých nákladov na výrobu tepla. K tomuto nárastu treba ešte pripočítať tzv. spotrebnú daň, ktorou je od roku 2011 zaťažovaný plyn na výrobu tepla, čo predstavuje ďalšie zvýšenie o 3,5 %. Tretím činiteľom je nárast DPH z 19 na 20 % a zaťaženie konečných spotrebiteľov pri každom tovare, teda aj pri teple a vode o ďalšie 1 %. Cena tepla podlieha rovnako ako cena plynu na výrobu tepla pre domácnosti cenovej regulácii. V praxi to znamená, že výrobcovia tepla nakúpia plyn na výrobu tepla pre domácnosti lacnejšie ako pre ostatných odberateľov.

Eva Homolová

Prečo sa zaoberáme emisiami

Najskôr trochu „histórie“: V rokoch 2005 - 2007 (NAP I) a v rokoch 2008 - 2012 (NAP II) boli najskôr emisné kvóty bezplatne pridelené a tí, ktorí „svoje“ kvóty ušetrili, s nimi mohli obchodovať. Cieľom tohto prístupu bolo ekonomicky motivovať firmy, aby znížili nimi produkované emisie skleníkových plynov.

Po novom sa v Európe prechádza na systém nákupu emisných kvót. Takýto prístup posilňuje ekonomickú motiváciu využívať nízkoemisné technológie a obnoviteľné energetické zdroje. Ak bude zmenené ekonomické prostredie reflektované v energetických politikách našej vlády, v systéme regulácie sieťových odvetví a všeobecne v opatreniach smerujúcich k zabezpečeniu nedeformovaného teplotného trhu, budeme môcť nový systém hodnotiť pozitívne.

Minuloročné hlasovanie Výboru pre klimatické zmeny, ktorým výbor rozhodol o pridelovaní emisných kvót v rámci systému obchodovania s emisiami EÚ (EU ETS), dáva všetkým právnú istotu až do roku 2020. Hlasovanie môžeme považovať aj za úspech slovenskej

delegácie. Vďaka racinálnej argumentácii skupiny nových členských krajín vrátane SR sa podarilo vyjednať lepšie podmienky pre výrobcov hnojív, ocele, cementu a teplotného.

Dohodnuté pravidlá sú výsledkom takmer dvojročných intenzívnych technických a politických konzultácií so zainteresovanými stranami. Na tomto mieste treba vyzdvihnúť aj prácu kompetentných pracovníkov Ministerstva životného prostredia SR. Radoslavovi Jonášovi a Veronike Jacekovej. sa podarilo vytvoriť efektívny systém informovania zainteresovaných subjektov a vypracovania stanovísk podložených konkrétnymi argumentmi z praxe, ktoré nakoniec vyústili do prijateľného rozhodnutia.

Zvýšenie nákladov na emisie = zvýšenie cien tepla?

Potreba nakupovať povolenky samozrejme zvýši náklady podnikov. V prípade teplotného však bude zvyšovanie nákladov menšie a jeho rast bude miernejší. To, či sa náklady spojené s nákupom povoleniek premenia do cien tepla v plnej výške, závisí od nastavenia politik štátu v tejto oblasti. Treba pripomenúť, že príjem z predaja povoleniek bude príjmom Slovenskej republiky. Je preto možné očakávať, že štát tieto prostriedky reinvestuje do opatrení na zníženie emisií. Očakávame, že štát vytvorí schémy podpory zelených technológií a zeleného tepla v oblasti teplotného. Ľudovo povedane: veríme, že sa to, čo za povolenia zaplatíme, transparentným spôsobom vráti do sektoru, aby sme mohli ďalej investovať do opatrení na zvýšenie energetickej efektívnosti a vyššie využitie obnoviteľných zdrojov energie. Takto by bolo možné znížiť závislosť od dovážaných zdrojov a prípadne aj znížiť ceny tepla z obnoviteľných zdrojov oproti fosílnym palivám.

Jozef Legény

INFORMUJEME

DALKIA a CITROËN spolu uviedli prvé elektrické mestské vozidlo na Slovensku

Zamestnanci spoločnosti DALKIA používajú od marca prvé elektrické mestské vozidlo CITROËN C-ZERO na Slovensku. Vozia sa ním na technické kontroly jednotlivých prevádzok.

„Toto elektrické vozidlo predstavuje pre DALKIU ďalší významný krok v hľadaní možností šetrenia energie a zníženia škodlivých emisií na lokálnej úrovni. Okrem snahy zlepšiť životné prostredie, prinášame mnohým obyvateľom Slovenska už 10 rokov riešenia v otázkach optimalizácie distribúcie tepla,“ povedal Vincent Barbier, generálny riaditeľ DALKIE na Slovensku. Spolupráca spoločností DALKIA a CITROËN pri uvedení prvého elektrického vozidla nadväzuje na dlhodobý trend znižovania emisií a hluku v mestách. Zamestnanci

DALKIA si tak s vozidlom CITROËN C-ZERO zjednoduša každodenný pohyb po meste a zároveň zníži dopad na životné prostredie. Dlhodobou stratégiou spoločnosti DALKIA je zodpovedné konanie vo vzťahu k životnému prostrediu a trvalá snaha o znižovanie emisií CO₂. Projekt využitia elektromobilov v prevádzke je potvrdením snahy spoločnosti o ďalšie znižovanie emisií CO₂. Využitie jedného elektrického auta prinesie ročnú úsporu až 5 ton emisií CO₂.

Petra Habáňová